

VOOR HYPOTHEEKADVISEURS

INKOMENSRISICO'S BIJ DE HYPOTHEEK

Overlijden – Arbeidsongeschiktheid – Werkloosheid

Voorwoord

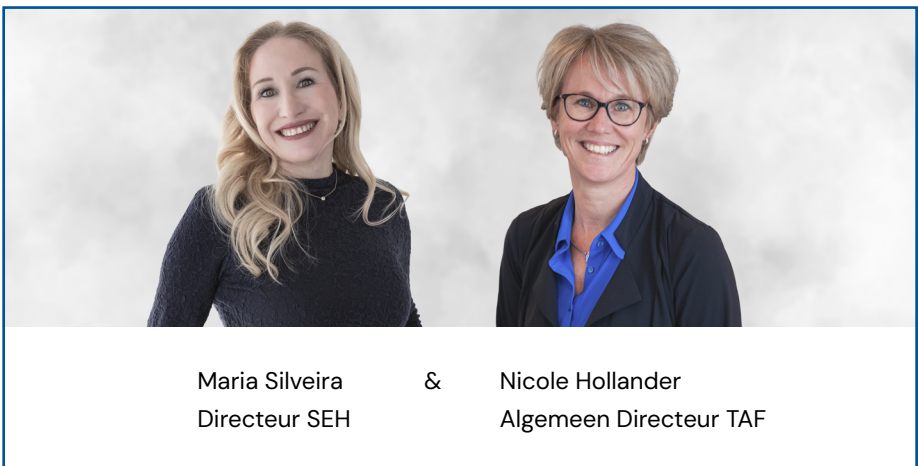
Een goed financieel advies begint met een grondige inventarisatie van wensen, doelen en risico's. Vooral bij grote verplichtingen zoals een hypotheek is het belangrijk om stil te staan bij de vraag wat er gebeurt met het inkomen als het leven anders loopt dan gepland.

Overlijden, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid kunnen grote gevolgen hebben voor de betaalbaarheid van woonlasten. Daarom is het analyseren van inkomensrisico's een essentieel onderdeel van financieel advies.

SEH benadrukt het belang van deze integrale aanpak. Door inkomensrisico's mee te nemen, ontstaat een completer beeld van de financiële weerbaarheid. Dit helpt adviseurs om keuzes te maken die passen bij de persoonlijke situatie en risicobereidheid.

Dit boekje, ontwikkeld in samenwerking met TAF, biedt praktische ondersteuning. Het geeft inzicht in regelingen, risico's en oplossingen, en helpt inkomensrisico's zorgvuldig mee te nemen in advies.

Zo helpen we klanten om met vertrouwen te wonen, ook bij onverwachte veranderingen.

Inhoudsopgave

1 Overlijden

1.1	Waarom overlijden telt voor hypotheekadvies	5
1.2	Beoordelingsmethodiek bij overlijden	6
1.3	Inkomen na overlijden: de drie pijlers	7
1.4	Pijler 1 Overheid – Algemene Nabestaandenwet (Anw)	8
1.5	Pijler 2 Werkgever – Nabestaandenpensioen	10
1.6	Pijler 3 Privévoorzieningen	14
1.6.1	Overlijdensrisicoverzekering (ORV)	14
1.6.2	Vermogen en spaargeld	17
1.6.3	Periodieke uitkeringen en lijfrentes	17
1.6.4	Werknemer en ondernemer	18
1.7	Erfbelasting	19
1.8	Box 3 na overlijden	21
1.9	Begunstiging en hypotheek	22
1.10	Integrale beoordeling en adviesconclusie bij overlijden	23

2 Arbeidsongeschiktheid werknemers

2.1	Waarom arbeidsongeschiktheid telt voor hypotheekadvies	25
2.2	Inkomen bij arbeidsongeschiktheid: de fasen bij werknemers	25
2.3	Loondoorbetaling bij ziekte – eerste 104 weken	26
2.4	De Ziektewet	28
2.5	WIA – na 104 weken ziekte	28
2.5.1	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA)	30
2.5.2	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA)	31
2.6	Werkgeversregelingen bij arbeidsongeschiktheid	34

2.7 Verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid	37
2.7.1 Woonlasten verzekeren	37
2.7.2 Inkomen aanvullen	38
2.7.3 Hypotheek (gedeeltelijk) aflossen bij arbeidsongeschiktheid	39
2.8 Integrale beoordeling en adviesconclusie bij arbeidsongeschiktheid	39
3 Werkloosheid werknemers	
3.1 Waarom werkloosheid telt voor hypotheekadvies	40
3.2 Werkloosheidsuitkering (WW)	41
3.3 Netto-effect voor de woonlastanalyse	42
3.4 Verzekeringen tegen werkloosheid	42
4 Arbeidsongeschiktheid ondernemers	
4.1 Waarom dit risico ertoe doet	44
4.2 Inkomensstructuur bij ondernemers	44
4.3 Buffercapaciteit	46
4.4 Verzekeringsmogelijkheden	46
4.5 Verplichte basisverzekering arbeidsongeschiktheid (BAZ)	47

Colofon

TAF heeft dit boekje in samenwerking met SEH met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Voor mogelijke onjuistheden en/of onvolledigheden aanvaarden TAF of SEH geen aansprakelijkheid. Er kunnen aan de inhoud en informatie geen rechten worden ontleend.

1. OVERLIJDEN

1.1 Waarom overlijden telt voor hypotheekadvies

Door versobering van sociale zekerheid en pensioenen, meer individuele verantwoordelijkheid en uiteenlopende relatie- en werkvormen, zijn steeds meer huishoudens financieel kwetsbaar bij overlijden van een partner, vooral vóór de pensioendatum. In veel gevallen valt één volledig inkomen weg, terwijl vaste lasten zoals hypotheek, energie, belastingen, verzekeringen, abonnementen, vervoer en levensonderhoud grotendeels doorlopen.

Voor hypotheekadvies gaat het daarom niet alleen om de vraag of de hypotheek technisch betaalbaar blijft volgens de normen, maar ook:

- om hoeveel er maandelijks netto te besteden overblijft;
- over welke periode het huishouden dit moet kunnen dragen;
- of het wenselijk is om de woning te behouden.

Door dit scenario vooraf inzichtelijk te maken, kun je samen met de klant bepalen of aanvullende maatregelen nodig zijn om de woning en het huishouden betaalbaar te houden.

Toepassing in hypotheekadvies

- ✓ Neem overlijden altijd mee als expliciet scenario in de risico-inventarisatie.
- ✓ Kijk verder dan de GHF-norm: focus op netto besteedbaar inkomen en woonzekerheid.
- ✓ Bespreek met de klant óf hij de woning wil kunnen behouden na overlijden, en onder welke voorwaarden.

1.2 Beoordelingsmethodiek bij overlijden

Bij de beoordeling van betaalbaarheid na overlijden kun je twee benaderingen gebruiken.

Technische betaalbaarheid (GHF-norm)

Je beoordeelt hoeveel hypotheek maximaal gedragen kan worden op basis van het resterende inkomen na overlijden.

Formule:

Tekort = huidige hypotheek – maximale lening op basis van inkomen na overlijden.

Dit geeft inzicht in de leencapaciteit volgens de normen, maar zegt niet altijd voldoende over de feitelijke leefbaarheid.

Netto besteedbaar inkomen (NBI)

Je kijkt naar het gewenste netto maandinkomen en berekent het tekort na overlijden.

Formule:

Tekort = gewenst netto inkomen – netto inkomen na overlijden.

Deze benadering sluit beter aan bij de dagelijkse uitgaven en leefstijl van het huishouden.

In beide benaderingen is het belangrijk om vast te stellen voor welke periode het gewenste inkomen beschikbaar moet blijven, bijvoorbeeld:

- tot de kinderen financieel zelfstandig zijn;
- tot pensioenleeftijd;
- voor de resterende looptijd van de hypotheek (structurele oplossing).

De gekozen periode bepaalt in belangrijke mate de omvang van het benodigde kapitaal of de gewenste inkomensaanvulling.

1.3 Inkomen na overlijden: de drie pijlers

Na overlijden kan inkomen voor de achterblijvende partner uit drie pijlers komen:

- Pijler 1: overheid
- Pijler 2: werkgever/pensioenregeling
- Pijler 3: privévoorzieningen

De combinatie van deze pijlers bepaalt of er voldoende inkomen overblijft om prettig te kunnen leven. In de praktijk overschatten veel mensen het inkomen uit overheid en werkgever, terwijl privévoorzieningen ontbreken of onvoldoende aansluiten op de werkelijke behoefte.

Per pijler is van belang vast te stellen:

- of er recht bestaat op deze inkomsten;
- wat de bruto en netto hoogte is;
- hoe lang de inkomsten doorlopen;
- wat het netto effect is op de maandelijkse bestedingsruimte.

Gebruik de uitkomst als basis voor het bepalen van de benodigde Overlijdensrisicoverzekering en eventueel aanvullende maatregelen.

1.4 Pijler 1 Overheid – Algemene Nabestaandenwet (Anw)

De Algemene nabestaandenwet (Anw) is een basisvoorziening voor nabestaanden. In de praktijk hebben veel huishoudens echter geen (volledig) recht op een uitkering. Daarom is het belangrijk om te beoordelen in hoeverre de Anw bijdraagt aan de betaalbaarheid van de woning.

Recht op Anw

Recht op Anw bestaat doorgaans alleen als de nabestaande:

- een kind jonger dan 18 jaar verzorgt of minimaal 45% arbeidsongeschikt is;
- jonger is dan de AOW-leeftijd.

Op dit moment ontvangt slechts 25% van de weduw(nar)en onder de 65 jaar een Anw-uitkering.

Hoogte van de uitkering

De Anw-uitkering bedraagt maximaal 70% van het nettominimumloon, maar kan lager uitvallen door:

- inkomen uit arbeid,
- andere uitkeringen,
- de kostendelersnorm.

De Anw is daarmee meestal een beperkte en vaak tijdelijke basisuitkering en geen structurele inkomensvoorziening. Werk daarom altijd met actuele bedragen en voorwaarden.

Actuele cijfers Anw

Op de site van de Sociale Verzekeringsbank vind je actuele bedragen en voorwaarden. Scan de QR code of ga naar www.svb.nl/anw

Hoe duurzaam is dit inkomen?

Het recht op Anw eindigt onder meer als de nabestaande:

- de AOW-leeftijd bereikt;
- niet langer aan de voorwaarden voldoet (bijvoorbeeld geen kind <18 jaar meer);
- opnieuw trouwt, een geregistreerd partnerschap aangaat of gaat samenwonen.

Toepassing in hypotheekadvies

- ✓ Stel vast of er daadwerkelijk recht op Anw bestaat.
_____
- ✓ Bepaal het netto maandbedrag én de verwachte duur.
_____
- ✓ Breng in kaart welke gebeurtenissen het recht kunnen beëindigen of verlagen.

Daarna kun je beoordelen in hoeverre aanvullende voorzieningen noodzakelijk zijn.

1.5 Pijler 2 Werkgever – Nabestaandenpensioen

Het nabestaandenpensioen (partnerpensioen) is onderdeel van de pensioenregeling via de werkgever. Het doel is de achterblijvende partner (en kinderen) financieel te ondersteunen bij overlijden van de deelnemer. Een werkgever is niet verplicht een pensioenregeling aan te bieden, tenzij dit in een cao is afgesproken. Er kan dus geen, beperkt of ruim nabestaandenpensioen zijn.

Het nabestaandenpensioen bestaat doorgaans uit:

- partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioendatum;
- partnerpensioen bij overlijden ná de pensioendatum;
- wezenpensioen.

Bestaat er recht op nabestaandenpensioen?

De eerste stap is vaststellen of er recht is op nabestaandenpensioen. Dat is niet in elke regeling vanzelfsprekend.

Praktische checklist

- bevat de pensioenregeling nabestaandenpensioen?
_____
- geldt het partnerpensioen ook bij overlijden vóór pensioendatum?
_____
- is de partner volgens de regeling erkend (partnerbegrip)?
_____
- bestaan er rechten uit eerdere dienstverbanden?
_____
- is er bijzonder partnerpensioen voor een ex-partner, waardoor het pensioen voor de huidige partner lager is?

Partnerbegrip

Het partnerbegrip verschilt per pensioenregeling.

- Echtgenoten en geregistreerd partners worden meestal automatisch erkend.
- Voor samenwoners gelden vaak aanvullende eisen (bijv. notarieel samenlevingscontract, minimale samenwoontuur).

Als een partner niet correct is aangemeld, kan er geen recht op partnerpensioen bestaan.

Wat is de hoogte van het nabestaandenpensioen?

De hoogte is afhankelijk van de regeling en is vaak gebaseerd op:

- een percentage van het pensioengevend salaris of
- een percentage van het (te bereiken) ouderdomspensioen.

Vaak wordt uitgegaan van circa 70% van het ouderdomspensioen voor het partnerpensioen en circa 14% voor het wezenpensioen.

In de praktijk valt het partnerpensioen bij overlijden vóór pensioendatum regelmatig lager uit door:

- beperkte opbouwjaren;
- deeltijdwerk;
- baanwisselingen;
- Echtscheiding en bijzonder partnerpensioen.

Het nabestaandenpensioen is belast in box 1 en telt mee als inkomen voor het netto besteedbaar inkomen van de nabestaande.

Risicobasis versus opbouwbasis

▪ Partnerpensioen op risicobasis:

Dekking alleen zolang iemand in dienst is. Bij uitdiensttreding vervalt het recht. Er ontstaat bij scheiding geen bijzonder partnerpensioen.

▪ Partnerpensioen op opbouwbasis:

Pensioen wordt opgebouwd en blijft (deels) bestaan bij uitdiensttreding.

Bij scheiding kan een ex-partner recht hebben op bijzonder partnerpensioen.

Uitruil van ouderdomspensioen en partnerpensioen

Bij pensionering kan een deel van het ouderdomspensioen worden uitgeruild tegen een hoger of lager partnerpensioen. Deze keuze beïnvloedt de hoogte van het inkomen van de achterblijvende partner na pensioendatum. Voor hypotheekadvies is het daarom relevant om, zeker bij 55+ klanten, na te gaan welke keuzes zijn gemaakt of overwogen worden.

Anw-hiaatverzekering

In sommige pensioenregelingen is een aanvullende Anw-hiaatverzekering opgenomen. Deze vult het inkomen aan wanneer er geen recht bestaat op Anw of wanneer de Anw-uitkering wordt gekort. Als er een Anw-hiaatverzekering aanwezig is, kan deze het nabestaandeninkomen structureel verhogen. Controleer dit altijd bij inventarisatie en neem het netto bedrag mee in de NBI-berekening.

Nieuwe pensioenstelsel (Wet toekomst pensioenen)

Belangrijke wijzigingen in hoofdlijnen:

- Partnerpensioen vóór pensioendatum wordt uitsluitend verzekerd op risicobasis.
- Maximaal 50% partnerpensioen en 20% wezenpensioen, onafhankelijk van dienstjaren.

Gevolg: het recht op partnerpensioen vóór pensioendatum hangt sterker af van het op dat moment in loondienst zijn. Een baanwissel of periode zonder werkgever kan directe impact hebben op het nabestaandeninkomen.

Inzicht in het nabestaandenpensioen

Mijnpensioenoverzicht geeft inzicht in het partner- en wezenpensioen.

Scan de QR code of ga naar www.mijnpensioenoverzicht.nl

Bij onduidelijkheden over voorwaarden, zekerheid of overgangssituaties kan aanvullende informatie nodig zijn via het UPO, het pensioenreglement of de pensioenuitvoerder.

Betekenis van nabestaandenpensioen voor hypotheekadvies

Bij de beoordeling van de betaalbaarheid van de woning moet je vaststellen:

- wat het netto partnerpensioen bedraagt;
- of het levenslang of tijdelijk is;
- of het recht kan wijzigen bij baanwissel of echtscheiding;
- of aanvullende voorzieningen zoals Anw-hiaatverzekering aanwezig zijn.

Het nabestaandenpensioen vormt zelden volledige inkomensvervanging. Daarom moet je altijd beoordelen of aanvullende privévoorzieningen (zoals ORV) nodig zijn om de woning structureel betaalbaar te houden.

Praktische checklist

- Check via Mijnpensioenoverzicht.nl, UPO en/of pensioenreglement: hoogte, duur, partner- en wezenpensioen.

- Let expliciet op: partnerregistratie, Anw-hiaatverzekering, uitruilkeuzes, bijzonder partnerpensioen (ex-partner).

- Houd rekening met baanwissels en het nieuwe pensioenstelsel: partnerpensioen kan verdwijnen of lager uitvallen.

- Nooit automatisch uitgaan van voldoende nabestaandenpensioen; bereken altijd het resterende tekort.

1.6 Pijler 3: Privévoorzieningen

Als inkomen uit overheidsvoorzieningen en werkgeversregelingen onvoldoende is, kunnen privévoorzieningen het inkomensverlies (gedeeltelijk) opvangen. Dit zijn regelingen die de klant zelf heeft getroffen en die vaak doelgericht zijn af te stemmen op hypotheek en gewenste levensstandaard.

Privévoorzieningen zijn in het hypotheekadvies vaak doorslaggevend, omdat je ze kunt afstemmen op:

- de hoogte van de hypotheekschuld;
- de periode van financiële kwetsbaarheid;
- de gewenste netto bestedingsruimte.

1.6.1 Overlijdensrisicoverzekering (ORV)

Een overlijdensrisicoverzekering keert bij overlijden vóór de einddatum een vooraf afgesproken bedrag uit. Dit bedrag kan onder meer worden gebruikt voor:

- (gedeeltelijke) aflossing van de hypotheek;
- aanvulling van het inkomen;
- extra financiële ruimte in de eerste periode na overlijden.

Hoogte van het verzekerd bedrag

De hoogte van het verzekerd bedrag kan worden gebaseerd op:

- gewenste schuldverlaging;
- berekend netto maandtekort;
- een combinatie daarvan.

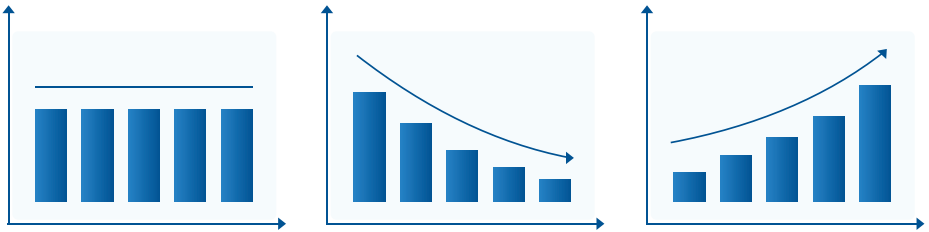
Looptijd

De looptijd moet aansluiten bij de periode van financiële kwetsbaarheid:

- tot (verwachte) zelfstandigheid kinderen;
- tot (verwachte) pensioendatum;
- tot einde looptijd aflossingsvrije delen.

Vorm van het verzekerd kapitaal

- Gelijkblijvend kapitaal: blijft constant. Geschikt bij inkomensaanvulling en bij hypotheek met stabiele schuld.
- Dalend kapitaal (lineair of annuïtair): daalt in de tijd. Sluit aan bij annuïtaire of lineaire hypotheek waarbij de schuld afneemt.
- Stijgend kapitaal: neemt toe. Kan passend zijn bij inflatie- of inkomensgroei, maar wordt beperkt in de markt aangeboden.

Koopkracht en inflatie

Bij lange looptijden kan inflatie de koopkracht van een vast verzekerd bedrag uithollen. Bij jonge huishoudens met een lange risicoperiode is dit relevant bij het bepalen van de hoogte van de dekking.

Fiscale behandeling

- Premies zijn niet aftrekbaar.
- De uitkering is in beginsel onbelast in box 1 (wel kan erfbelasting een rol spelen, zie 1.7)

Premie en acceptatie (praktisch)

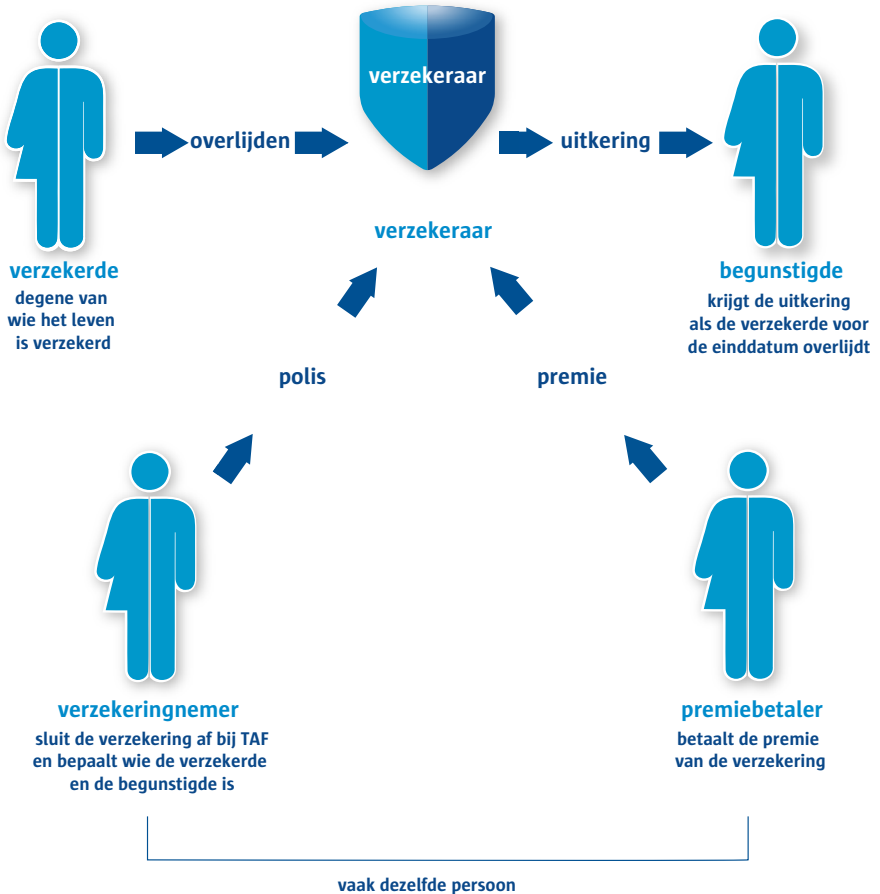
De premie hangt grofweg af van:

- de hoogte van het kapitaal;
- de leeftijd van de verzekerde;
- de gezondheid en leefstijl (bijvoorbeeld rookgedrag);
- de looptijd en vorm (gelijkblijvend/dalend).

Rollen in de overlijdensrisicoverzekering

Bij een overlijdensrisicoverzekering zijn vier rollen te onderscheiden. Dit is relevant omdat de rolverdeling invloed kan hebben op:

- wie de uitkering daadwerkelijk ontvangt en kan inzetten voor woonlasten;
- de mogelijkheid tot verpanding aan de geldverstrekker;
- de kans op erfbelasting bij overlijden (polisstructuur).

1.6.2 Vermogen en spaargeld

Spaargeld, beleggingen en andere vrij beschikbare middelen kunnen worden gebruikt om inkomensverlies op te vangen of de hypotheek (deels) af te lossen.

- Neem alleen vermogen mee dat liquide en beschikbaar is voor woonlasten na overlijden.
- Maak onderscheid tussen “noodbuffer” en vermogen dat echt is bedoeld voor (aflossing of) inkomensaanvulling.

1.6.3 Periodieke uitkeringen en lijfrentes

Soms zijn er periodieke uitkeringen na overlijden, bijvoorbeeld uit:

- een nabestaandenlijfrente of erfrente;
- andere contractuele nabestaandenvoorzieningen.

Deze uitkeringen kunnen bijdragen aan het nabestaandeninkomen, maar vragen om een goede analyse.

Belangrijke vragen:

- Wanneer start de uitkering?
- Hoe lang loopt de uitkering door (tijdelijk of levenslang)?
- Wat is het netto maandbedrag?
- Is er indexatie (bescherming tegen inflatie)?

Samenloop met Anw is relevant: recht op Anw kan gevolgen hebben voor de inrichting en startdatum van bepaalde nabestaandenlijfrentes en omgekeerd. Neem periodieke uitkeringen integraal mee in de NBI-berekening, net als loon of partnerpensioen. Let op einddata: eindigt een tijdelijke uitkering, dan kan later alsnog een tekort ontstaan.

1.6.4 Werknemer en ondernemer

De financiële positie van werknemers en ondernemers verschilt vaak sterk bij overlijden.

Werknemer:

- vaak (meer) kans op partnerpensioen via de werkgever;
- soms aanvullende collectieve regelingen;
- inkomen nabestaande is daardoor vaker (deels) gewaarborgd.

Ondernemer:

- vaak geen of beperkte pensioenopbouw;
- inkomen valt bij overlijden meestal volledig weg;
- vermogen kan vastzitten in de onderneming en is niet direct beschikbaar.

Toepassing in hypotheekadvies

- ✓ Bij ondernemers is de afhankelijkheid van privévoorzieningen zoals ORV en vrij vermogen doorgaans groter. Dit verhoogt het risico voor de betaalbaarheid van de hypotheek ten opzichte van veel werknemers.

- ✓ Beoordeel ondernemingsvermogen niet automatisch als direct beschikbaar; check liquiditeitsmogelijkheden.

- ✓ Bereken voor ondernemers vrijwel altijd een gerichte ORV-behoefte op basis van NBI en gewenste woonzekerheid.

1.7 Erfbelasting

Na overlijden kan erfbelasting het bedrag dat daadwerkelijk beschikbaar blijft, verminderen. Een bruto verzekerd bedrag is dus niet altijd volledig netto inzetbaar voor aflossing of inkomensaanvulling.

Wanneer speelt erfbelasting?

Erfbelasting is verschuldigd over wat iemand erft van een in Nederland woonachtige overledene. De hoogte hangt af van:

- de relatie tussen overledene en verkrijger (partner, kind, overig);
- de geldende vrijstellingen;
- het toepasselijke tarief.

Vrijstellingen en tarieven wijzigen regelmatig, raadpleeg altijd actuele informatie.

Actuele tarieven en vrijstellingen erfbelasting:

Raadpleeg altijd actuele informatie van de belastingdienst. Scan de QR code of ga naar www.belastingdienst.nl/erfbelasting

Erfbelasting en de overlijdensrisicoverzekering

Een uitkering uit een ORV kan belast zijn met erfbelasting, afhankelijk van de juridische inrichting van de polis. Doorslaggevend is:

- wie juridisch de premie verschuldigd is;
- of de premie (mee) uit het vermogen van de overledene komt.

Als de premie (deels) wordt gezien als betaald uit het vermogen van de overledene, kan (een deel van) de uitkering voor de erfbelasting worden aangemerkt als fictieve verkrijging.

Partnerbegrip voor de erfbelasting

Of iemand voor de erfbelasting als partner wordt gezien, bepaalt de vrijstelling en het tarief.

- Gehuwden en geregistreerd partners worden in beginsel als partner aangemerkt.
- Samenwoners moeten voldoen aan specifieke wettelijke criteria (o.a. gezamenlijk ingeschreven op één adres en een notarieel samenlevingscontract of langdurige samenwoning).

Voldoet men niet, dan wordt de langstlevende niet als partner aangemerkt en kan de erfbelasting aanzienlijk hoger uitvallen.

Huwelijksvermogensregime

Bij (beperkte) gemeenschap van goederen wordt een premie vaak geacht voor de helft uit het vermogen van ieder van de partners te zijn betaald. Dat kan gevolgen hebben voor de omvang van een belaste verkrijging. Bij privévermogens kan de toerekening anders zijn.

Constructies om erfbelasting te beïnvloeden (in hoofdlijnen)

Afhankelijk van de situatie kan erfbelasting soms worden beperkt door:

- kruislings verzekeren (ieder is verzekeringnemer op het leven van de ander);
- premiesplitsing (bij een polis op twee levens);
- vastleggen dat een ander dan de verzekeringnemer juridisch premie verschuldigd is.

Dit vereist altijd zorgvuldige vastlegging in polis en dossier en vaak afstemming met notaris/fiscalist om fiscale en civielrechtelijke risico's te voorkomen.

Toepassing in hypotheekadvies

- ✓ Check bij grotere ORV-kapitalen en/of complexe gezinssituaties of erfbelasting een rol kan spelen en verwijs zo nodig door naar notaris/fiscalist.

- ✓ Ga in je berekeningen na of het volle verzekerd bedrag netto beschikbaar is of dat er rekening moet worden gehouden met een (mogelijke) erfbelastingdruk.

- ✓ Controleer of de polisstructuur aansluit bij het doel (schuldreductie, inkomensaanvulling) én bij de gewenste begunstigde(n).

1.8 Box 3 na overlijden

Een zuivere ORV zonder waardeopbouw heeft geen waarde in box 3. Na uitkering kan het ontvangen kapitaal wél box-3-vermogen worden, afhankelijk van het gebruik.

- Wordt de uitkering gebruikt voor aflossing van de hypotheek, dan neemt het box-3-vermogen niet toe door die uitkering.
- Blijft het bedrag als vrij beschikbaar vermogen staan, dan kan dit leiden tot hogere vermogensrendementsheffing.

Bespreek met de klant wat hij bij overlijden met de uitkering beoogt te doen (direct aflossen, deels aanhouden als buffer). Benadruk dat deze keuze invloed kan hebben op toekomstige netto besteedbare inkomenspositie (via box 3-heffing).

1.9 Begunstiging en hypotheek

De begunstiging van de ORV bepaalt wie de uitkering ontvangt en hoe die kan worden ingezet. Dit raakt direct de hypotheek.

Veelvoorkomende situaties zijn:

- **Verpanding aan de geldverstrekker**

De uitkering wordt (deels) rechtstreeks gebruikt voor aflossing. De geldverstrekker heeft het eerste recht tot de hoogte van de openstaande schuld.

- **Partner als begunstigde**

De partner ontvangt de uitkering en kan deze gebruiken voor aflossing, inkomensaanvulling of een combinatie.

De gekozen begunstiging heeft invloed op:

- de mate waarin de hypotheek direct wordt verlaagd;
- de vrije bestedingsruimte van de nabestaande;
- de samenstelling van de nalatenschap en de erfbelasting.

Toepassing in hypotheekadvies

- ✓ Beoordeel of de begunstiging aansluit bij het doel van de verzekering en de wensen van de klant.

- ✓ Leg vast wat voor de klant zwaarder weegt: maximale schuldreductie of maximale flexibiliteit voor de nabestaande.

1.10 Integrale beoordeling en adviesconclusie bij overlijden

Na het inventariseren van alle inkomensbronnen en voorzieningen volgt een integrale beoordeling.

Centrale vraag:

Blijft de woning bij overlijden structureel betaalbaar binnen het nieuwe netto besteedbare inkomen, en past dat bij de wensen van de klant?

Bij deze beoordeling neem je mee:

- inkomen uit Anw;
- partner- en wezenpensioen;
- privévoorzieningen (ORV, vermogens, periodieke uitkeringen);
- fiscale effecten (erfbelasting, box 3);
- resterende hypotheeklast en gewenste woonzekerheid.

Mogelijke uitkomsten:

- De huidige voorzieningen zijn toereikend.
- Aanvullende dekking (bijvoorbeeld ORV) is wenselijk.
- Het resterende risico wordt bewust geaccepteerd.

Ziet de klant af van aanvullende maatregelen, leg dan vast:

- welk berekend tekort resteert;
- wat dit betekent voor de woonzekerheid;
- dat de klant deze consequenties begrijpt en bewust accepteert.

2. ARBEIDSONGESCHIKTHEID WERKNEMERS

2.1 Waarom arbeidsongeschiktheid telt voor hypotheekadvies

Bij arbeidsongeschiktheid daalt het inkomen vaak aanzienlijk, terwijl de woonlasten gelijk blijven.

Centrale vraag:

Blijft de hypotheek betaalbaar én leefbaar bij arbeidsongeschiktheid?

Werk dit uit met drie kernvragen:

- Hoeveel netto inkomen resteert bij verschillende WIA-scenario's?
- Is dat voldoende voor woonlasten en leefgeld?
- Welke buffer vangt tijdelijke gaten op (wachtijd, herstelperiode, re-integratie)?

Toepassing in hypotheekadvies

- ✓ Reken minstens twee scenario's: IVA (best case) en WGA-ervolg (worst case).
- ✓ Baseer je advies op het scenario dat past bij de risicobereidheid en de financiële marge van de klant.
- ✓ Leg vast welke scenario's zijn doorgerekend, wat de uitkomsten zijn en welk risico de klant bewust wel of niet afdekt.

2.2 Inkomen bij arbeidsongeschiktheid: de fasen bij werknemers

Voor werknemers verloopt arbeidsongeschiktheid meestal in drie fasen. Elke fase heeft een eigen inkomensgrondslag en beperkingen:

- Loondoorbetaling tijdens de eerste twee ziektejaren (2.3)
- Ziektewet in specifieke situaties (2.4)
- WIA na 104 weken (2.5)

Voor de structurele betaalbaarheid van woonlasten is vooral bepalend wat er gebeurt na twee jaar ziekte.

2.3 Loondoorbetaling bij ziekte – eerste 104 weken

Tijdens de eerste 104 weken ziekte blijft de werkgever verantwoordelijk voor (gedeeltelijke) loondoorbetaling, mits de werknemer voldoet aan re-integratieverplichtingen.

Wettelijk geldt in hoofdlijnen:

- minimaal 70% loondoorbetaling gedurende twee jaar;
- in het eerste ziektejaar mag het loon niet onder het wettelijk minimumloon komen;
- de loondoorbetaling is gemaximeerd op basis van het maximumdagloon.

In cao's en arbeidsovereenkomsten wijken werkgevers vaak af van de wettelijke norm, bijvoorbeeld:

- 100% in het eerste ziektejaar;
- (ruim) 70% in het tweede ziektejaar.

Praktische checklist

- Welk percentage loondoorbetaling geldt in jaar 1 en jaar 2.
_____
- Is er sprake van maximering (relevant bij hogere inkomens).
_____
- Welke loonbestanddelen lopen door en welke vallen (deels) weg.

Samenstelling van het inkomen bij ziekte

Bij ziekte geldt een ruim loonbegrip. In de loondoorbetaling kunnen (deels) zijn meegenomen:

- vakantietoeslag;
- ploegentoeslag;
- 13e maand;
- structureel overwerk;
- provisie/bonus (niet altijd volledig).

Ga bij variabele beloning bij twijfel uit van een conservatieve inschatting van het netto besteedbaar inkomen.

2.4 De Ziektewet

In bepaalde situaties ontvangt een werknemer geen loondoorbetaling van de werkgever, maar een Ziektewetuitkering van het UWV. Dit speelt onder meer bij:

- werknemers zonder werkgever (bijv. ziek uit dienst, bepaalde flexkrachten);
- situaties waarin de werkgever niet (volledig) de kosten draagt (bijv. zwangerschap/bevalling, orgaandonatie; specifieke doelgroepen).

De Ziektewet vervangt dan de loondoorbetaling binnen dezelfde periode van 104 weken. De uitkering is gebaseerd op het (gemaximeerde) dagloon en kan lager uitvallen dan verwacht, zeker bij hogere inkomens of variabele beloning.

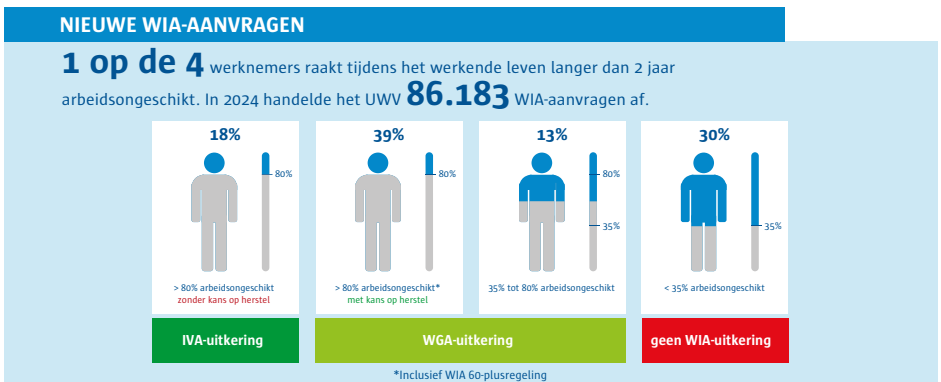
2.5 WIA – na 104 weken ziekte

Is een werknemer na 104 weken nog arbeidsongeschikt, dan beoordeelt het UWV of recht bestaat op een uitkering op grond van de WIA.

Voor hypotheekadvies is dit de meest relevante fase, omdat hier het structurele inkomensniveau voor de langere termijn wordt bepaald.

Mate van arbeidsongeschiktheid

Het UWV bepaalt de mate van arbeidsongeschiktheid op basis van verlies aan verdien capaciteit. De uitkomst is een percentage dat bepaalt of, en in welke regeling, iemand instroomt.

De WIA kent twee hoofdregelingen:

- IVA: volledig en duurzaam arbeidsongeschikt
- WGA: gedeeltelijk arbeidsongeschikt, of volledig maar niet duurzaam

Bij minder dan 35% arbeidsongeschiktheid bestaat geen recht op WIA.

Schematisch zien de regelingen er als volgt uit:

2.5.1 Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA)

De IVA geldt bij:

- minimaal 80% arbeidsongeschiktheid en
- een duurzame situatie (geen of zeer geringe kans op herstel).

De IVA-uitkering bedraagt 75% van het (gemaximeerde) loon en loopt in beginsel door tot de AOW-leeftijd.

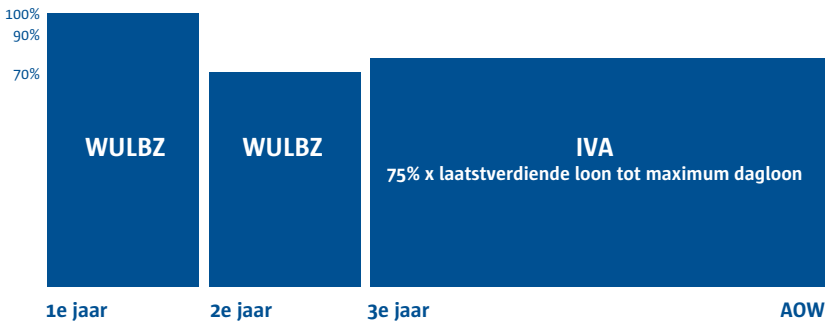
Voor woonlastanalyse geldt de IVA doorgaans als relatief stabiel vervangingsinkomen. Let wel op maximering bij hogere inkomens.

UUV Maximumdagloon

Het maximumdagloon wordt periodiek aangepast en is inclusief vakantiegeld. Scan de QR code of ga naar www.uuv.nl/maximumdagloon

IVA (volledig en duurzaam arbeidsongeschikt)

2.5.2 Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA)

De WGA geldt bij:

- 35% tot 80% arbeidsongeschiktheid of
- 80% of meer arbeidsongeschiktheid zonder duurzame status.

De WGA kent meerdere fasen. Het inkomen kan daardoor in de tijd wijzigen. Voor hypotheekadvies maakt dit de WGA minder voorspelbaar dan de IVA.

Fase 1: Loongerelateerde uitkering

Na instroom volgt eerst een loongerelateerde uitkering:

- de eerste twee maanden: 75% van het (gemaximeerde) dagloon;
- daarna: 70% van het (gemaximeerde) dagloon.

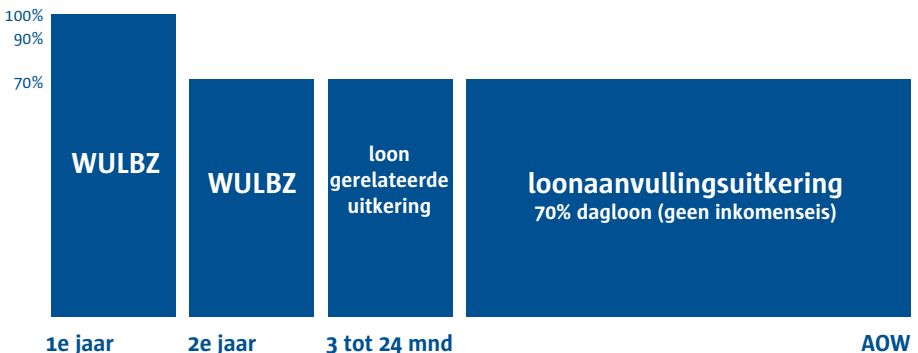
De duur is afhankelijk van arbeidsverleden: minimaal 3 en maximaal 24 maanden. Beschouw deze fase niet als structureel inkomen.

Fase 2: Loonaanvullingsuitkering of vervolgutkering

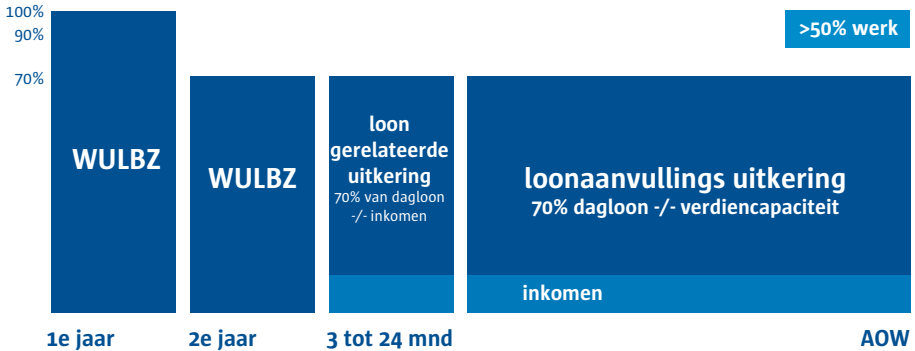
Loonaanvullingsuitkering

Deze is mogelijk als iemand voldoende werkt in verhouding tot de resterende verdien capaciteit (of bij 80–100% met kans op herstel). Dit leidt doorgaans tot een gunstiger inkomensniveau dan de vervolgutkering.

WGA (volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikt)

WGA (gedeeltelijk arbeidsongeschikt)

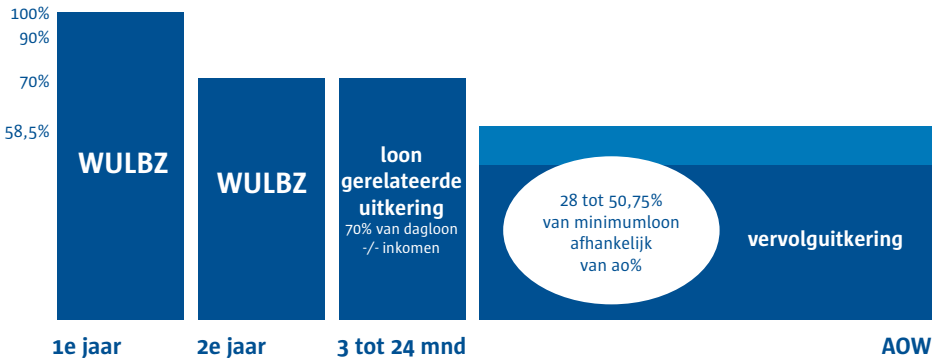

Vervoluitkering

Als iemand onvoldoende werkt, kan een vervoluitkering volgen. Deze is gekoppeld aan het minimumloon en houdt geen rekening meer met het oude salaris.

Voor hypotheekadvies is dit het meest risicovolle scenario binnen de WGA. Dit kan leiden tot een aanzienlijke inkomensdaling.

WGA (gedeeltelijk arbeidsongeschikt), zonder werk

Inkomen boven het maximumdagloon

WIA-uitkeringen zijn gemaximeerd. Bij inkomens boven het sociaal verzekeringsmaximum kan de terugval daardoor groot zijn. Neem dit expliciet mee bij hogere inkomens.

Minder dan 35% arbeidsongeschikt

Wanneer het verlies aan verdiencapaciteit minder dan 35% bedraagt, bestaat geen recht op een WIA-uitkering.

Omdat de mate van arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld op basis van verlies van verdiencapaciteit, hebben werknemers met een laag inkomen een grotere kans op indeling in de klasse van minder dan 35% arbeidsongeschiktheid.

	Joop (25 jaar) onder modaal	Alexander (50 jaar) drie keer modaal
		
Inkomen voor Arbeidsongeschiktheid	€ 30.000	€ 100.000
Theoretische verdiencapaciteit	€ 20.000	€ 20.000
Inkomensterugval	€ 10.000	€ 80.000
Arbeidsongeschiktheidspercentage	$(30.000 - 20.000) / 30.000 * 100\% = 33\%$	$(100.000 - 20.000) / 100.000 * 100\% = 80\%$

Toekomstige wijzigingen in het stelsel

Percentages, inkomenseisen en berekeningsmethodieken kunnen wijzigen.

Actuele informatie over de WIA

Voor actuele regelgeving dient altijd de informatie van het UWV te worden geraadpleegd. Scan de QR code of ga naar www.uwv.nl/wia

2.6 Werkgeversregelingen bij arbeidsongeschiktheid

De wettelijke regelingen leiden vaak tot een structurele inkomensdaling. Veel cao's vullen WIA aan.

Praktische checklist

- Is er een aanvullende regeling?
_____
- Welk inkomensniveau wordt daarmee feitelijk bereikt?
_____
- Hoe lang loopt de dekking?
_____
- Blijft de dekking bestaan bij uitdiensttreding?

Veelvoorkomende regelingen:

▪ WGA-hiaatverzekering basis:

Vult WGA-vervolguitkering alleen aan voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers die hun restverdiencapaciteit niet (voldoende) benutten. De verzekering sluit aan op de systematiek van de WIA en houdt rekening met het sociaal verzekeringsmaximum.

▪ WGA-hiaat uitgebreid:

Vult het inkomen aan tot ongeveer 70% van het (gemaximeerde) oude loon. Hierdoor blijft het inkomensniveau bij WGA aanzienlijk stabielere dan zonder aanvullende dekking. Ook hier geldt dat rekening wordt gehouden met het maximumdagloon.

▪ WIA-excedent:

WIA-uitkeringen zijn gemaximeerd op het sociaal verzekeringsmaximum. Voor werknemers met een hoger inkomen kan een aanvullende verzekering zijn afgesloten die het inkomensdeel boven deze grens dekt.

▪ 35% AO: loonáanvulling:

Minder dan 35% arbeidsongeschikt: geen WIA-uitkering. Inkomen komt uit werk, eventueel aangevuld zolang iemand in dienst blijft.

2.7 Verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid

Wanneer de voorzieningen van overheid en werkgever onvoldoende financiële zekerheid bieden, is het verstandig om een aanvullende verzekering te sluiten.

Binnen de verzekeringsmarkt bestaan grofweg drie oplossingsrichtingen:

- Woonlasten verzekeren
- Inkomen aanvullen
- Hypotheek (gedeeltelijk) aflossen

Woonlasten verzekeren	Inkomen aanvullen	Hypotheek aflossen
		
Maandelijke uitkering	Maandelijke uitkering	Eenmalige uitkering
Vast (netto) bedrag per maand voor betalen woonlasten	Bruto aanvulling op inkomen zolang verzekerde in de WIA zit	Om deel van de hypotheek mee af te lossen bij instroom in WIA

Elke benadering beïnvloedt het risico op een andere manier. Welke oplossing passend is, hangt af van het berekende inkomensscenario, de financiële buffer en de gewenste mate van zekerheid.

2.7.1 Woonlasten verzekeren

Een woonlastenverzekering (ook wel maandlastbeschermer genoemd) keert bij arbeidsongeschiktheid een vast bedrag per maand uit. Dit bedrag is afgestemd op de hypotheeklast en eventueel aanvullende woonlasten. De uitkering staat los van het daadwerkelijke inkomensverlies.

Er bestaan keuzemogelijkheden in onder andere eigen risicoperiode, uitkeringsduur en de beoordeling van arbeidsongeschiktheid (bijvoorbeeld op basis van eigen beroep).

Fiscale behandeling

Keuze tussen bruto en netto variant:

- Bruto-variant de premie is aftrekbaar in box 1 en de uitkering belast in box 1.
- Netto-variant de premie is niet aftrekbaar en de uitkering onbelast.

Aandachtspunten voor het advies

Omdat het een sommenverzekering betreft, hebben wijzigingen in inkomen of woonlasten geen invloed op de uitkering. Werkgeversregelingen worden doorgaans niet geïmputeerd. De woonlastenverzekering is daardoor relatief onderhoudsvriendelijk.

De keuze voor beroepsarbeid biedt meer zekerheid dan WIA-volgend.

2.7.2 Inkomen aanvullen

Bij een inkomensaanvullende verzekering (inkomensbeschermer) wordt het inkomen aangevuld tot een vooraf gekozen percentage van het oorspronkelijke loon wanneer de werknemer in de WIA instroomt. Deze oplossing richt zich op structurele inkomenscontinuïteit.

Fiscale behandeling

De premie is aftrekbaar in box 1 en de uitkering belast in box 1. In de scenarioanalyse moet daarom altijd met netto-inkomen worden gerekend.

Aandachtspunten voor het advies

Omdat het een schadeverzekering is die uitgaat van het actuele inkomen, beïnvloeden inkomenswijzigingen de dekking. Werkgeversregelingen worden in mindering gebracht op de uitkering. Regelmatig onderhoud is noodzakelijk om onder- of oververzekering te voorkomen.

2.7.3 Hypotheek (gedeeltelijk) aflossen bij arbeidsongeschiktheid

Bij hypotheekbeschermers (of hypotheekaflosverzekeringen) wordt bij instroom in de WIA een eenmalig bedrag uitgekeerd waarmee (een deel van) de hypotheek wordt afgelost. Hierdoor dalen de maandlasten structureel.

Fiscale behandeling

De premie is doorgaans niet aftrekbaar en de uitkering niet belast in box 1. Zolang het bedrag niet direct wordt gebruikt voor aflossing, telt het mee in box 3 als vermogen.

Aandachtspunten voor het advies

In het advies hoeft alleen te worden bepaald welk deel van de hypotheek wordt afgelost en hoe lang de verzekering loopt. De oplossing is minder geschikt bij zeer hoge hypotheekten vanwege maximale aflossingsgrenzen.

2.8 Integrale beoordeling en adviesconclusie bij arbeidsongeschiktheid

Arbeidsongeschiktheid vraagt in het hypotheekadvies om een integrale benadering. Niet één fase is bepalend, maar het totale inkomensverloop vanaf de eerste ziektedag tot en met een eventuele WIA-situatie.

Praktische checklist

- Wat is het netto besteedbaar inkomen is in de eerste twee ziektejaren.
_____
- Welk inkomen resteert bij instroom in de WIA.
_____
- Hoe stabiel is dat inkomen op de lange termijn.
_____
- Welke aanvullende werkgeversregelingen zijn van toepassing.
_____
- Ontstaat er een structureel tekort ten opzichte van de woonlasten.

Bepaal welk scenario je als uitgangspunt neemt. Een IVA-uitkering biedt doorgaans een stabiel vervangingsinkomen tot de AOW-leeftijd. In de WGA kan het inkomen echter fors lager uitvallen, vooral wanneer er geen of beperkte werkhervatting plaatsvindt. Dat is vaak het financieel meest kwetsbare scenario.

Welk scenario je doorrekent, hangt af van de risicobereidheid van de klant en de financiële ruimte binnen het huishouden. Bij beperkte buffers of een hoge woonlast is het verstandig om uit te gaan van een conservatief scenario. Houd bij de berekening steeds rekening met het netto besteedbaar inkomen. WIA-uitkeringen zijn belast in box 1 en kunnen worden beïnvloed door werkgeversregelingen of aanvullende verzekeringen. Toets daarom altijd wat er daadwerkelijk per maand beschikbaar blijft voor de woonlasten.

Blijkt uit de berekening dat de woonlasten niet duurzaam betaalbaar blijven, dan moet worden beoordeeld welke maatregelen passend zijn, zoals het aanpassen van de hypotheek, het verlagen van de schuld of het treffen van aanvullende voorzieningen.

Arbeidsongeschiktheid is daarmee geen theoretisch risico, maar een concreet inkomensscenario dat altijd in euro's moet worden doorgerekend.

3. WERKLOOSHEID WERKNEMERS

3.1 Waarom werkloosheid telt voor hypotheekadvies

Werkloosheid is meestal tijdelijk, maar kan direct leiden tot inkomensverlies. Waar arbeidsongeschiktheid vaak structureel is, is werkloosheid meestal een tijdelijk liquiditeitsrisico.

Centrale vraag:

Kan de klant de woonlasten blijven betalen tijdens een periode zonder werk?

Praktische checklist

- Hoeveel netto inkomen resteert tijdens WW?
_____
- Hoe lang loopt de uitkering?
_____
- Is er voldoende buffer om een periode zonder werk te overbruggen?

Werkloosheid vraagt vooral om een bufferanalyse en minder om structurele herfinanciering.

Nibud Persoonlijk Budgetadvies

Nibud geeft inzicht in de uitgaven, inkomsten en (be)sparingsmogelijkheden. Scan de QR code of ga naar www.nibud.nl

3.2 Werkloosheidsuitkering (WW)

Recht op WW bestaat als de werknemer:

- verzekerd was voor werknemersverzekeringen;
- voldoende arbeidsverleden heeft;
- onvrijwillig werkloos is geworden.

Zelfstandigen hebben geen recht op WW.

Hoogte van de WW

De WW-uitkering bedraagt:

- eerste twee maanden: 75% van het (gemaximeerde) dagloon;
- daarna: 70% van het (gemaximeerde) dagloon.

De uitkering is gemaximeerd op het sociaal verzekeringsmaximum. Bij hogere inkomens kan de terugval daardoor groter zijn dan verwacht.

De duur is afhankelijk van het arbeidsverleden en bedraagt:

- minimaal 3 maanden;
- maximaal 24 maanden.

Na afloop van de WW kan, afhankelijk van de situatie, bijstand volgen (inkomens- en vermogenstoets).

3.3 Netto-effect voor de woonlastanalyse

Voor hypotheekadvies is vooral van belang:

- wat is het netto besteedbaar inkomen tijdens WW?
- welke vaste lasten lopen volledig door?
- wat gebeurt er na afloop van de WW?

Werkloosheid is meestal tijdelijk. De beoordeling richt zich daarom op:

- overbrugging van een periode van enkele maanden tot maximaal twee jaar;
- inzet van spaargeld of buffer;
- eventuele inzet van partnerinkomen.

3.4 Verzekeringen tegen werkloosheid

Er bestaan woonlastenverzekeringen die ook dekking bieden bij onvrijwillige werkloosheid. Deze verzekeringen zijn geen structurele inkomensoplossing, maar een overbruggingsinstrument.

4. ARBEIDSONGESCHIKTHEID ONDERNEMERS

4.1 Waarom dit risico ertoe doet

Bij ondernemers is het inkomen direct afhankelijk van hun arbeidscapaciteit. Er is geen loondoorbetaling en geen automatisch recht op een WIA-uitkering zoals bij werknemers. Wanneer de ondernemer door ziekte of een ongeval niet kan werken, valt de omzet vaak (grotendeels) weg, terwijl de woonlasten onverminderd doorlopen.

Daarnaast kunnen zakelijke kosten blijven bestaan en kan vervanging extra uitgaven met zich meebrengen. Hierdoor kan de financiële druk sneller oplopen dan bij werknemers.

Voor hypotheekadvies staat daarom de weerbaarheid bij inkomensuitval centraal: niet het huidige inkomen is doorslaggevend, maar de vraag hoe stabiel de financiering is als de ondernemer tijdelijk of langdurig uitvalt.

4.2 Inkomensstructuur bij ondernemers

De rechtsvorm bepaalt hoe het inkomen wordt gegenereerd en wat er gebeurt bij arbeidsongeschiktheid.

IB-ondernemer (eenmanszaak, vof, maatschap)

- Inkomen = winst uit onderneming
- Geen werkzaamheden = doorgaans geen winst
- Geen verplichte werknemersverzekering

Beoordeel:

- de structurele winstontwikkeling;
- afhankelijkheid van persoonlijke inzet;
- seizoensinvloeden en fluctuaties;
- beschikbare liquide middelen.

Gebruik jaarrekening en aangifte inkomstenbelasting als uitgangspunt, maar kijk ook naar actuele ontwikkelingen.

DGA (BV-structuur)

- Inkomen = loon uit eigen BV
- Doorbetaling afhankelijk van liquiditeit van de BV
- Verzekeringsplicht afhankelijk van zeggenschapsverhoudingen

Controleer:

- of de BV bij uitval loon kan blijven betalen;
- hoe de BV-structuur is ingericht (werkmaatschappij/holding);
- of aanwezige reserves daadwerkelijk beschikbaar zijn voor privé-uitgaven.

Ondernemingsvermogen is niet automatisch beschikbaar voor woonlasten.

Vrijwillige verzekering via UWV

Ondernemers die kort geleden uit loondienst zijn getreden, kunnen zich binnen een beperkte termijn vrijwillig verzekeren voor Ziektewet en/of WIA.

Kenmerken in hoofdlijnen:

- geen medische acceptatie;
- gemaximeerde uitkering;
- premie aftrekbaar, uitkering belast;
- aanmeldingstermijn strikt.

Vraag daarom altijd wanneer de ondernemer uit loondienst is getreden.

4.3 Buffercapaciteit

Bij ondernemers is de buffer vaak bepalend voor de betaalbaarheid van de hypotheek bij uitval. Breng concreet in kaart:

- hoeveel maanden de hypotheek kan worden betaald bij nul omzet;
- of er partnerinkomen beschikbaar is;
- of privévermogen direct inzetbaar is;
- welke zakelijke verplichtingen doorlopen.

Een lange wachttijd zonder toereikende reserves vergroot het risico op betalingsproblemen aanzienlijk.

4.4 Verzekeringsmogelijkheden

Wanneer de buffer onvoldoende is, kunnen aanvullende voorzieningen relevant zijn.

Woonlastenverzekering / maandlastbeschermer

Een woonlastenverzekering keert een vast maandelijks bedrag uit bij arbeidsongeschiktheid. Dit bedrag is gericht op (een deel van) de hypotheeklast.

De verzekering beschermt specifiek de woonlast, maar compenseert niet het volledige inkomensverlies.

Volledige arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV)

Een AOV vult het inkomen aan tot een afgesproken percentage van de winst of het inkomen.

Het adviseren van een AOV valt onder de Wft-categorie Inkomen. Beschikt de adviseur niet over een Wft Inkomen-vergunning, dan mag hij hierover niet adviseren en moet worden doorverwezen naar een bevoegde inkomensspecialist.

4.5 Verplichte basisverzekering arbeidsongeschiktheid (BAZ)

De overheid werkt aan een verplichte basisverzekering arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen. Het doel van deze regeling is om een minimumvoorziening te creëren voor ondernemers die nu geen dekking hebben.

De contouren van het voorstel gaan in hoofdlijnen uit van:

- een verplichte deelname voor zelfstandigen;
- een uitkering op minimumniveau (gekoppeld aan het sociaal minimum);
- een relatief lange wachttijd (2 jaar) voordat recht op uitkering ontstaat;
- premieheffing via het fiscale stelsel.

Voor hypotheekadvies is vooral relevant dat een dergelijke basisvoorziening naar verwachting geen volledige inkomensvervangende biedt en doorgaans pas na een langere wachttijd tot uitkering komt. De betaalbaarheid van de hypotheek kan in de eerste periode van uitval daardoor nog steeds sterk afhankelijk zijn van buffers of aanvullende voorzieningen.

BAZ updates Rijksoverheid

De regeling kan nog in vorm, hoogte en voorwaarden wijzigen.

Scan de QR code of ga naar <https://www.rijksoverheid.nl/actueel>

Zeker wonen begint met inzicht
in risico's en eindigt met
vertrouwen in de toekomst